



SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ Tālrunis 7097200 ♦ Fakss 7097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

07.03.2007.

Nr.51
(prot.Nr.9, 3.p.)

**Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību
„Lattelecom” būtisku ietekmi fiziskām
personām publiski pieejamu
starptautisko balss telefonijas
pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā
vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū**

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija) saskaņā ar Elektronisko sakaru likumu ir veikusi fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā tirgus analīzi.

Komisijas „Ziņojums par tirgus analīzi Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra Rekomendācijā par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, (2003/311/EK) minētie tirgi Nr.1., 2., 3., 4., 5., un 6.” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir pievienots šā lēmuma pielikumā un ir lēmuma sastāvdaļa. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgus analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Komisija, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, atbilstoši Elektronisko sakaru likumā noteiktajai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem.

Izvērtējot situāciju fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū,

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Komisijas 2003.gada 20.novembra lēmuma Nr.309 „Par telekomunikāciju uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū” 1.punktu, fiksēto balss telefonijas pakalpojumu tirgū Latvijas Republikas teritorijā sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, kurai saskaņā ar Latvijas

Republikas Uzņēmumu reģistra 2006.gada 18.maija lēmumu mainīts nosaukums no SIA „Lattelekom” uz SIA „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnau iela 105, Rīga, LV-1011, (turpmāk – SIA „Lattelecom”) ir atzīta būtiska ietekme no 2004.gada 1.janvāra.

2. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma pārejas noteikumu 9.punktu tie elektronisko sakaru komersanti, kurus Komisija pirms šā likuma spēkā stāšanās dienas ir noteikusi par telekomunikāciju uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū, uzskatāmi par elektronisko sakaru komersantiem ar būtisku ietekmi tirgū šā likuma izpratnē līdz brīdim, kad Komisija nosaka elektronisko sakaru komersantus ar būtisku ietekmi tirgū šajā likumā paredzētajā kārtībā. Elektronisko sakaru likuma pārejas noteikumu 10¹.punkts paredz, ka saskaņā ar likumu „Par telekomunikācijām” elektronisko sakaru komersantam noteiktās saistības (speciālās prasības) ir saistošas un tam ir pienākums tās pildīt līdz brīdim, kad Komisija ir noteikusi elektronisko sakaru komersanta saistības (speciālās prasības) šajā likumā noteiktajā kārtībā.
3. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra rekomendāciju 2003/11/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – rekomendācija), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
4. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu veica rekomendācijā noteiktā 4.tirgus „fiziskām personām publiski pieejami starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi, kas nodrošināti fiksētā vietā” analīzi.
5. Starptautiskie balss telefonijas pakalpojumi ietver izsaukuma veikšanu un saņemšanu no ārvalstu operatoru elektronisko sakaru tīkla (turpmāk – starptautiskās sarunas), ko iespējams nodrošināt, izmantojot piekļuvi, operatora izvēles pakalpojumus (sastādot operatora izvēles piekļuves kodu) vai operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumus. Starptautiskā balss telefonijas pakalpojuma galalietotāji ir fiziskas personas. Fiziskas personas identificē personas kods.
6. Komisija nosaka, ka šajā lēmumā konkrētais tirgus definējams kā fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. Komisija, ņemot vērā, ka gandrīz visi konkrētā tirgus dalībnieki piedāvā fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumus visā Latvijas Republikā, ir noteikusi, ka konkrētā tirgus ģeogrāfiskais mērogs ir Latvijas Republikas teritorija.
8. Konkrētais tirgus ietilpst fiksētā balss telefonijas pakalpojumu tirgū Latvijas Republikas teritorijā, kurā Komisija ar 2003.gada 20.novembra lēmuma Nr.309 „Par telekomunikāciju uzņēmumiem ar būtisku ietekmi tirgū” 1.punktu ir atzinusi SIA „Lattelecom” būtisku ietekmi no 2004.gada

- 1.janvāra. Fiksētajā balss telefonijas pakalpojumu tirgū Latvijas Republikas teritorijā ietilpst arī rekomendācijā norādītie Nr.1.-3.,5.-6. un 11.tirgus.
9. Komisija fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgus analīzes gaitā ir ņēmusi vērā šādus kritērijus: šķēršļi ienākšanai vai ekspansijai tirgū, kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru, elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū), nepietiekama kompensējoša pirkjspēja jeb tās trūkums, pakalpojumu sasaistīšana (pakalpojumu dažādošana).
 10. Elektronisko sakaru likuma 30.panta otrā daļa paredz, ka, nosakot konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus, Komisija konsultējas ar ieinteresētajiem elektronisko sakaru komersantiem Komisijas noteiktajā konsultāciju kārtībā.
 11. Komisija, ievērojot Elektronisko sakaru likuma 30.panta otro daļu un ar Komisijas 2005.gada 30.marta lēmumu Nr.73 apstiprinātos Noteikumus par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem, veica konsultāciju ar ieinteresētajiem elektronisko sakaru komersantiem.
 12. Komisijas paziņojums par Konsultācijas dokumenta par prioritāri analizējamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem ieviešanu Komisijas mājaslapā 2005.gada 16.novembrī publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” Nr.183. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz komentārus un priekšlikumus par konsultācijas dokumentu iesūtīt Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv līdz 2005.gada 12.decembrim.
 13. Komisija saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” un „Latvijas Mobilais Telefons” SIA priekšlikumus un komentārus par Konsultācijas dokumentu par prioritāri analizējamiem elektronisko sakaru pakalpojumiem. Saskaņā ar abu elektronisko sakaru komersantu sniegtajiem priekšlikumiem un komentāriem un Komisijas izteikto viedokli minētajā konsultācijas dokumentā, prioritāri tiek analizēti tie pakalpojumi, kuru iespējamā regulēšana varētu salīdzinoši īsā laika posmā nodrošināt konkurences nostiprināšanos tirgū – ar piekļuvi un starpsavienojumu saistītu pakalpojumu vairumtirdzniecība.
 14. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 38.panta otro daļu pirms tiek pieņemts lēmums par saistību uzlikšanu, Komisija konsultējas ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.
 15. Komisijas paziņojums par konsultācijas dokumenta Ziņojums par tirgus analīzi ieviešanu Komisijas mājaslapā 2006.gada 23.novembrī publicēts laikrakstā „Latvijas Vēstnesis” Nr.189. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz komentārus un priekšlikumus par konsultācijas dokumentu iesūtīt Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publikācijas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
 16. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” priekšlikumus un komentārus par konsultācijas dokumentu Ziņojums par tirgus analīzi.
 17. 2006.gada 23.novembrī (Komisijas vēstule Nr.2-2.76/3821) Komisija

nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2006.gada 21.decembrī (Konkurences padomes vēstule Nr.3302) Konkurences padome atbildēja un konstatēja, ka „[...] konkrētas preces tirgi un konkrētie ģeogrāfiskie tirgi ir noteikti atbilstoši Eiropas Kopienas konkurences tiesību principiem un Eiropas Komisijas Vadlīnijām par tirgus analīzi un būtiskas ietekmes tirgū novērtējumu, un tādēļ pilnībā atbalsta to”.

18. Komisija ir izvērtējusi konsultāciju laikā paustos priekšlikumus un iespēju robežās tos ņēmusi vērā precizējot ziņojumu par tirgus analīzi (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
19. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Komisija var atzīt, ka elektronisko sakaru komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem elektronisko sakaru komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki elektronisko sakaru komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Komisija ievēro Eiropas Komisijas 2002.gada 11.jūlija vadlīnijas 2002/C165/03 tirgus analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.
20. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Komisija pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt elektronisko sakaru komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētajā tirgū. Komisija savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
21. SIA „Lattelecom” pārstāvis tika uzaicināts uz šī lēmuma izskatīšanas padomes sēdi, kurā pauda viedokli, ka principā piekrist pieņemamajam lēmumam un izteica priekšlikumu atlikt lēmuma spēkā stāšanos uz vēlāku laiku (2007.gada 1.septembri). Komisija norādīja, ka laiks līdz noteiktajai lēmuma spēkā stāšanās dienai ir pietiekams, lai sagatavotos un veiktu nepieciešamos pasākumus lēmuma ieviešanai, kā arī atgādināja, ka SIA „Lattelecom” pārstāvis 2006.gada 27.decembra padomes sēdē, kurā Komisija uzklauzīja iebildumus par piemērojamām saistībām un pienākumiem, neizteica īpašas prasības par saistību un pienākumu spēkā stāšanos. SIA „Lattelecom” pārstāvis šī lēmuma izskatīšanas padomes sēdē arī iebilda pret to, ka vienlaicīgi tiek piemērotas saistības ievērot Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku un ievērot Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku, apgalvojot, ka abas saistības ir pretrunā viena otrai. Komisija norāda, ka tarifu aprēķināšanas metodika paredz, ka Komisija nosaka komersantam regulēšanas parametrus, kuru noteikšanai, savukārt, nepieciešams izvērtēt pakalpojumu sniegšanas izmaksas, kas aprēķinātas atbilstoši elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodikai.

Komisija secina:

1. Latvijas Republikas teritorijā piecpadsmit elektronisko sakaru komersanti 2004.gadā piedāvāja balss telefonijas pakalpojumus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

2. Ziņojums par tirgus analīzi atspoguļo situāciju fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū 2003. un 2004.gadā un, jau pamatojoties uz konkrētā tirgus daļu, ir iespējams noteikt, ka nākotnē SIA „Lattelecom” ir vienīgais elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū. Lai gan SIA „Lattelecom” tirgus daļa konkrētajā tirgū ir liela, Komisija tomēr analizēja arī citus šādus kritērijus:
 - šķēršļi ienākšanai vai ekspansijai tirgū;
 - kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru;
 - elektronisko sakaru komersanta lielums (īpatsvars tirgū);
 - nepietiekama kompensējoša pirkjspēja jeb tās trūkums;
 - pakalpojumu sasaistīšana (pakalpojumu dažādošana).
3. Šķēršļi ienākšanai konkrētajā tirgū ir pakalpojumu sniegšanai nepieciešamās elektronisko sakaru infrastruktūras trūkums un tās izveidošanas izmaksas (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Lai nodrošinātu galalietotājiem balss telefonijas pakalpojumus, elektronisko sakaru komersants var būvēt elektronisko sakaru infrastruktūru, kas no ekonomiskā viedokļa ir neizdevīgi, kā arī ir jau esošās elektronisko sakaru infrastruktūras dublēšana, vai nomāt elektronisko sakaru infrastruktūru (atsaistītā piekļuve).
4. SIA „Lattelecom” ir kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru, jo SIA „Lattelecom” piekļuves tīkls ir vislielākais Latvijas Republikā (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
5. Ņemot vērā ieņēmumus no visiem elektronisko sakaru komersantiem, kas piedāvā balss telefonijas pakalpojumus, SIA „Lattelecom” lielo īpatsvaru konkrētajā tirgū viennozīmīgi pamato tā tirgus daļa (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
6. Fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū pietrūkst kompensējošās pirkspējas, lai ierobežotu SIA „Lattelecom” būtisko ietekmi konkrētajā tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
7. SIA „Lattelecom”, salīdzinot ar citiem elektronisko sakaru komersantiem, vismaz tiem elektronisko sakaru komersantiem, kam nav sava piekļuves tīkla, ir priekšrocība, ka elektronisko sakaru komersanta rīcībā ir visi nepieciešamie elektronisko sakaru infrastruktūras elementi (piekļuves, tīkls, maģistrālais tīkls, balss telefonijas iekārtas, datu pārraides iekārtas) pietiekamā kapacitātē, lai piedāvātu galalietotājiem visus elektronisko sakaru pakalpojumus fiksētajā elektronisko sakaru tīklā. Citiem elektronisko sakaru komersantiem, kuri konkrētajā tirgū konkurē vai varētu konkurēt ar SIA „Lattelecom”, trūkst elektronisko sakaru infrastruktūras vai atsevišķu šīs infrastruktūras elementu, piemēram, nav sava piekļuves tīkla. SIA „Lattelecom” izmanto tā rīcībā esošās infrastruktūras sniegtās priekšrocības pakalpojumu sasaistīšanai (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

8. Starptautisko balss telefonijas pakalpojumu tarifs ir būtisks izmaksu komponents elektronisko sakaru pakalpojumu galalietotājam. Elektronisko sakaru komersants ar būtisku ietekmi konkrētā tirgū, ja nav piemērotas tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības, var piemērot galalietotājiem augstus (nesamērīgus) tarifus, un līdz ar izmantot savu būtisko ietekmi elektronisko sakaru tirgū.
9. Komisija, piemērojot tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības SIA „Lattelecom”, var nodrošināt, ka SIA „Lattelecom” nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību, lai negatīvi ietekmētu konkurences attīstību elektronisko sakaru nozarē.
10. Komisija, ņemot vērā konkrētā tirgus situāciju (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi), kurā elektronisko sakaru komersanti galvenokārt konkurē ar SIA „Lattelecom”, uzskata, ka SIA „Lattelecom” jāpiemēro tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības. Šādu saistību piemērošana veicinās konkurenci ne tikai konkrētajā tirgū, bet arī citos mazumtirdzniecības elektronisko sakaru pakalpojumu tirgos.
11. Komisija novēros, vai kādas saistības, pienākuma piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū un tādējādi netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Komisija var piemērot SIA „Lattelecom” jaunas, atcelt vai grozīt esošās saistības.

Lai veicinātu elektronisko sakaru tirgus attīstību un konkurenci un, ņemot vērā Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Komisijas 2006.gada 17.maija lēmumu Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem un pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.pantu, 8.panta otro daļu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 31.panta otro daļu, 60.panta otro un ceturto daļu, un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta otro daļu, Administratīvā procesa likuma 6. un 13.pantu,

padome nolemj:

1. Noteikt SIA „Lattelecom” par elektronisko sakaru komersantu ar būtisku ietekmi fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā Latvijas Republikas teritorijā, tirgū.
2. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību ievērot Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumiem, kas nodrošināti fiksētā vietā.
3. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību ievērot Komisijas apstiprināto elektronisko sakaru pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodiku.
4. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību iesniegt Komisijai pēc Komisijas pieprasījuma pakalpojumu tarifu un izmaksu pamatojumu.
5. Noteikt SIA „Lattelecom” tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību tuvināt fiziskām personām publiski pieejamu starptautisko balss telefonijas pakalpojumu, kas nodrošināti fiksētā vietā, tarifus pakalpojumu sniegšanas izmaksām.

Lēmums stājas spēkā 2007.gada 1.jūlijā.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā rajona tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētāja

V. Andrējeva